

Quó; tró-nh hó-nh thó nh vó phó;tt trió»fn cá»şa Ban Tá»n gió» Có Mau

ó»ó»ng gó»p cá»şa Tró»n Thanh Lió»m
22/02/2017

Quó trình hình thành và
phó;tt trió»n cợ Ban Tôn giáo Cà Mau
* Tró»n Thanh Lió»m

Là tó»nh cũc Nam cợ Tó» quó»c, Cà Mau có quá trình hình thành, phó;tt trió»n g»n vó»i nhió»u tên gó»i khác nhau: xó Cà Mau thuó»c tró»n Hà Tiên; huyó»n Long Xuyên, thuó»c tó»nh Hà Tiên; qu-n Cà Mau thuó»c tó»nh Bó»c Lió»u; tó»nh Cà Mau (n m 1956); tó»nh An Xuyên (22/10/1956); tó»nh Cà Mau Bó»c Lió»u, tó»nh Minh Hó»i (n m 1976); tó»nh Cà Mau (1997)ó [1]ó cho ó»n nay. Cà Mau hió»n có 9 ó»n vó» hành chính, gó»m: Cói Nó»c, ó»m Dó»i, N m C n, Ngó»c Hió»n, Phó» Tân, thành phó» Cà Mau, Thó»i Bình, Tró»n V n Thó»i và U Minh; có 101 xó, phó»ó»ng, thó» tró»n; dân số có 1.227.329 ngó»yó»i, chợ yó»u là ba dân tó»c: Kinh, Khmer và Hoa.

Cà Mau hió»n có 06 tôn giáo ó»c công nh-n, hó»tt ó»ng theo hió»n chó»ng, ó»ó»ng hó»ng hành ó»o cợ tó»ng tôn giáo, cả thó»: Ph-t giáo, Cao ó»i, Công giáo, Tin Lành, Tó»nh ó» c° s) Ph-t hó»i Vió»t Nam và Ph-t giáo Hòa Hó»o. Có 373.327 tín ó» các tôn giáo, chió»m 30,4% dân số cợ tó»nh. Trong ó», Ph-t giáo có 304.575 ngó»yó»i; Cao ó»i có 26.244 ngó»yó»i; Công giáo có 22.334 ngó»yó»i; Tin Lành có 5.505 ngó»yó»i; Tó»nh ó» c° s) Ph-t hó»i Vió»t Nam có 13.429 ngó»yó»i và Ph-t giáo Hòa Hó»o có 1.025 ngó»yó»i; 1198 ché» s»c, 1913 ché» vió»c; 130 có só» thó» tó» cợ các tôn giáo, 135 tó» ché» tôn giáo có só» ang hó»tt ó»ng ó»n ó»nh[2].

Tó» thó»c tó» cợ ó»a phó»ng, Tó»nh cợ, ó»y ban nhân dân (UBND) tó»nh ó» quan tâm, ché» ó»o, kió»n toàn tó» ché» bú máy làm công tác quó»n lý nhà nó»c (QLNN) vó» tôn giáo cợ tó»nh phó» hợ»p và ó»p ó»ng yó»u cợ»u cợ nhió»m và ó»t ra. Nhìn ó»i quá trình hình thành và phó;tt trió»n cợ Ban Tôn giáo Cà Mau, có thó» tóm ó»c qua các giai ó»n, cả thó» nhó» sau:

- Giai ó»n tó» n m 1950 - 1990

Trong giai ó»n này, Ban Tôn giáo Cà Mau chó»a thành l-p, công tác tôn giáo do bú phó»n thuó»c Ban Dân v-n Tó»nh cợ ó»m trách. Các ché» thó», nghó» quyó»t cợ tó»nh cợ vó» công tác Hoa v-n, Khmer v-n có liên quan ó»n tôn giáo ó»c ra. Yó»i trong giai ó»n này, cả thó» nhó»: Ngày 25/5/1952, Tó»nh cợ ban hành Ché» thó» vó» công tác Hoa v-n; ngày 12/01/1954, Tó»nh cợ trió»n khai nghó» quyó»t vó» công tác Khmer v-n, v-n ó»ng bú phó»n dân tó»c tham gia kháng chió»n.

Trong các tôn giáo ó» Cà Mau, ché» s»c Cao ó»i Minh

Chó»n ó»o tó»ng tham gia thó»c hió»n công tác Tôn giáo v-n trong Ban Dân v-n Tó»nh cợ, nhó»: cả Ngô Tâm ó»o, Chó»ng quó»n Hió»p thiên ó»i, nguyên là Phó Chợ tó»ch M-t tr-n dân tó»c gió»i phó»ng khu Tây Nam BÚ; cả Nguyó»n V n Sáng, Thó»ng ó»u s° Cao, tó»ng gió»i ché» Tró»ng Tió»u ban Tôn giáo v-n tó»nh Minh Hó»i; cả ó»ng Thó» Hùng, nguyên Chánh V n phó»ng khu Tây Nam BÚ, tó»ng tham gia công tác trong Ban Tôn giáo v-n&

- Giai ó»n tó» n m 1990 - 2003

Có»ng ó»nh xây ó»ng ó»t nó»c trong thó»i kó» quá ó» lên chợ ngh)»a xó hó»i (Có»ng ó»nh n m 1991) cợ ó»ng CÚng só»n Vió»t Nam khó»ng ó»nh quan ó»m cợ ó»ng vó» tôn giáo, ó» là: Tín ngó»ng, tôn giáo là nhu cợ»u tinh thó»n cợ bú phó»n nhân dân. Thó»c hió»n nhó»t quán chính sách tôn tró»ng và bó»o ó»m quyó»n tó» do tín ngó»ng. Chó»ng mớ»i hành ó»ng vi phó»m tó» do tín ngó»ng ó» làm tó»n hó»i ó»n ó»i ích cợ Tó» quó»c và cợ»a nhân dân [3].

Nó»m vó»ng quan ó»m, nghó» quyó»t cợ ó»ng, tó»nh Cà Mau (lúc bó»y gió» là tó»nh Minh Hó»i) ó» tó»ng bú»c kió»n toàn ó»i ngó»i cán bú làm công tác tôn giáo, vó» có» bó»n ó»m bó»o thó»c hió»n tó»n nhió»m và tham mó»u cho cợ»p cợ, chính quyó»n các cợ»p trên ó»nh vó»c quó»n lý nhà nó»c (QLNN) vó» tôn giáo.

Ngày 22/3/1991, UBND tó»nh Minh Hó»i ký Quyó»t ó»nh số

57/Q -UB vó» vió»c thành l-p Ban Tôn giáo, có nhió»m và nghiên cợ»u giúp UBND tó»nh

Tổ chức, iÁu hành qu£n lý vÁ m-t nhà n°Úc Ñi vÙi tôn giáo theo úng pháp lu-t. Ban Tôn giáo -t trá sß tji V n phòng UBND t£nh, có con d£u riêng, sí d£ng kinh phí hojt Ùng thuÚc V n phòng UBND t£nh.

Ngày 28/8/1992, Ban Tôn giáo °ác Õi tên thành Ban Tôn giáo Dân tÙc, theo Quy¿t £nh sÑ 88-Q /UB ngày 28/8/1992, c; quan có trá sß, con d£u và tài kho£n riêng. Ngoài nhiÇm vÁ công tác tôn giáo, còn thñc hiÇn nhiÇm vÁ công tác dân tÙc và ch£u sñ h°Ủng d«n vÁ nghiÇp vÁ cça Ban Tôn giáo Chính phç và Ban Tôn giáo dân tÙc Trung °ing. Trong thÝi gian t£ n m 1991, ¿n tháng 12 n m 1999, ông Nguy£n V n KiÇt (T° KiÇt) °ác bÕ nhiÇm Tr°ßng ban Ban Tôn giáo (Quy¿t £nh sÑ 25-Q /UB ngày 25/3/1991 cça UBND t£nh Minh H£i); rÕi Tr°ßng ban Ban Tôn giáo và Dân tÙc t£nh (Quy¿t £nh sÑ 96-Q /UB ngày 28/8/1992 cça UBND t£nh Minh H£i).

Ngày 06/11/1996, tji kó híp th£ 10, QuÑc hÙi khóa IX ã phê chu©n viÇc tách t£nh Minh H£i ra thành hai t£nh: Cà Mau và B;c Li£u, kÁ t£ ngày 01/01/1997, t£nh Cà Mau °ác tái l-p. ThÝi iÁm này, Ban Tôn giáo và Dân tÙc cça t£nh °ác Õi tên thành Ban Tôn giáo t£nh, có con d£u, tài kho£n riêng và trá sß tji sÑ 57, °Ýng 1/5, Ph°Ýng 5, thành phÑ Cà Mau. Ông Nguy£n V n KiÇt tizp tác gii chéc và Tr°ßng ban ¿n tháng 12 n m 1999. Sau ó, ông Trşn Tñ Kinh, Tr°ßng ban Ban Kinh t¿ - Ngân sách HÙi Óng nhân dân t£nh Cà Mau, °ác bÕ nhiÇm làm Tr°ßng ban Ban Tôn giáo (Quy¿t £nh sÑ 117/Q -CTUB ngày 21/12/1999 cça Chç t£ch UBND t£nh Cà Mau), ¿n tháng 12 n m 2003. Các ông Phan Hiu Chu©n, Lê Thanh Phong gii chéc Phó Tr°ßng ban. Ùi ngi cán bÙ, công chéc thuÚc Ban Tôn giáo lúc này ít, bi¿n Ùng t£ 5 ¿n 6 ng°Ýi.

Trong thÝi gian này, ngoài c; quan Ban Tôn giáo tham m°u trñc tizp cho UBND t£nh, T£nh çy Cà Mau còn thành l-p Tổ công tác, Ban ChÉ jo các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo. Cả thÁ là ngày 13/11/2000, Ban Th°Ýng và T£nh çy ban hành Quy¿t £nh sÑ 356-Q /TU vÁ viÇc thành l-p Tổ công tác Tôn giáo Cao ài Minh Ch;jo H-u Giang. Theo ó, Tổ công tác có nhiÇm vÁ tuyên truyán chç tr°ing, °Ýng INi, chính sách cça £ng, nhà n°Úc; £nh h°Ủng cho tôn giáo này hojt Ùng theo úng °Ýng INi cça £ng và ch£u sñ qu£n lý cça nhà n°Úc[4]. Ngày 09/4/2001, Ban Th°Ýng và T£nh çy ban hành Quy¿t £nh sÑ 12-Q /TU vÁ viÇc thành l-p Ban ChÉ jo gi£i quy¿t các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo tham m°u giúp cho T£nh çy, Ban Th°Ýng và có chç tr°ing chÉ jo k£p thÝi các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo.

- Giai ojn t£ n m 2003 - 2008

Tháng 3 n m 2003, tji HÙi ngh£ lşn th£ B£y Ban Chçp hành Trung °ing khóa IX, £ng ta ã ban hành các ngh£ quy¿t: Ngh£ quy¿t vÁ công tác dân tÙc và Ngh£ quy¿t sÑ 25 vÁ công tác tôn giáo. Sau khi tizp thu tinh thşn các ngh£ quy¿t cça £ng, T£nh çy Cà Mau ã ban hành Ch°ing trình sÑ 36-CTr/TU ngày 23/4/2003 Ch°ing trình hành Ùng cça T£nh çy thñc hiÇn ngh£ quy¿t HÙi ngh£ lşn th£ B£y Ban Chçp hành Trung °ing (khóa IX) vÁ công tác dân tÙc và công tác tôn giáo.

Á cçng cñ tổ chéc bù máy làm công tác tôn giáo cça t£nh phù hập vÙi tình hình thñc t¿, ngày 03/12/2003, UBND t£nh Cà Mau ã ký Quy¿t £nh sÑ 80/2003/Q -UB vÁ viÇc thành l-p Ban Dân tÙc Tôn giáo, thñc hiÇn chéc n ng trên hai l)nh vñc QLNN vÁ Dân tÙc và Tôn giáo. Ông Lê Kh£i Phong °ác bÕ nhiÇm làm Tr°ßng ban và 03 Phó Tr°ßng ban là các ông: Trşn Tñ Kinh, Danh S°il và Nguy£n Thanh iÁn. C; cçu tổ chéc cça Ban Dân tÙc Tôn giáo dşn dşn °ác cçng cñ, có các phòng chéc n ng: V n phòng, Thanh tra, phòng Dân tÙc (phả trách Ph-t giáo Nam tông Khmer, Hoa tông), phòng Tôn giáo và phòng K¿ hojch Dñ án.

ThÝi iÁm này, bù máy làm công tác tôn giáo ang thñc hiÇn theo Á Ngh£ £nh sÑ 22/2004/N -CP ngày 12/01/2004 cça Chính phç vÁ kiÇn toàn tổ chéc bù máy làm công tác tôn giáo thuÚc U÷ ban nhân dân các cçp; Thông t° sÑ 25/2004/TT-BNV ngày 19/4/2004 cça BÙ NÙi và h°Ủng d«n chéc n ng nhiÇm vÁ, quyán h;jo và c; cçu tổ chéc c; quan chuyên môn giúp UBND t£nh QLNN vÁ công tác tôn giáo ß £a ph°ing, thì bù máy làm công tác QLNN vÁ tôn giáo cça t£nh ngày càng °ác cçng cñ và lÙn m;nh, nâng cao c£ vÁ sñ l°ãng, trình Ù chuyên môn và ph©m chýt chính tr£. Trong sñ 8 huyÇn và thành phÑ Cà Mau ã thành l-p °ác 04 Phòng Dân tÙc - Tôn giáo, ó là: Trşn V n ThÝi, şm Dji, ThÙi Bình và thành phÑ Cà Mau. Sñ l°ãng cán bÙ, công chéc biên ch¿ mxi phòng Dân tÙc Tôn giáo t£ 03 ¿n 05 ng°Ýi. Còn l;jo 05 jn v£, Áu bñ trí công chéc chuyên trách công tác dân tÙc, tôn giáo thuÚc V n phòng HÙi Óng nhân dân, U÷ ban nhân dân huyÇn. Xã, ph°Ýng, th£ trşn do Phó Chç t£ch phả trách V n xã kiêm nhiÇm công tác dân tÙc, tôn giáo.

Ấn Độ, khi thành lập Ban Tôn giáo cho tỉnh
tháng 3 năm 2008 trong toàn tỉnh Cà Mau. Ủy ban nhân dân, công chức làm công tác
tôn giáo ở các xã, phường, thị trấn. Ủy ban Tôn giáo tỉnh Cà Mau có 16 công chức, cấp huyện
22, cán bộ kiêm nhiệm xã, phường, thị trấn 100 người. Có thể nói, trong thời
gian này, Ủy ban nhân dân, công chức làm công tác tôn giáo của tỉnh Cà Mau ở
tỉnh.

- Giai đoạn từ năm 2008 đến nay

Ngày 04/02/2008, Chính phủ ban hành Nghị Định số

13/2008/N-CP về thành lập các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh và Nghị Định
số 14/2008/N-CP về thành lập các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện. Thực
hiện Nghị Định 13/2008/N-CP của Chính phủ, UBND tỉnh Cà Mau ban hành Quyết Định
số 622/Q-UBND về việc sáp nhập bộ phận làm công tác tôn giáo về Ban Dân tộc
Tôn giáo vào Sở Nội vụ. Trên cơ sở đó, bộ phận làm công tác Tôn giáo đã tham
mưu cho Giám đốc Sở Nội vụ soạn thảo Án thành lập Ban Tôn giáo trực thuộc Sở
Nội vụ, trình UBND tỉnh phê duyệt. Ngày 25/12/2008, UBND tỉnh ký Quyết Định số
2042/Q-UBND về việc thành lập Ban Tôn giáo trực thuộc Sở Nội vụ. Đến ngày
03/02/2009, Giám đốc Sở Nội vụ đã ký Quyết Định số 44/Q-SNV thành lập các
phòng chuyên môn thuộc Ban Tôn giáo. Theo đó, Ban Tôn giáo có 02 phòng chức
năng là: Hành chính Tổng hợp, Nghiệm vụ.

Ông Trần Tấn Kinh, Phó Trưởng ban Dân tộc tỉnh, được

Chỉ định làm Phó Giám đốc Sở Nội vụ (Quyết

Định số 1494/Q-UBND ngày 13/10/2008 của Chủ tịch UBND tỉnh); Ông thối

phân công giữ chức Trưởng ban Tôn giáo (Quyết

Định số 06/Q-UBND ngày 06/01/2009 của Chủ tịch UBND tỉnh). Ông toàn Công Đảng được Chỉ định chức

Phó Trưởng ban Tôn giáo (Quyết

Định số 134/Q-SNV ngày 20/3/2009 của Giám đốc Sở Nội vụ).

Sau khi ông Trần Tấn Kinh nghỉ hưu, Ban Tổ chức Tỉnh ủy

đã Chỉ định ông Huỳnh Ngọc Sang, Ủy viên Thường trực, Trưởng ban Dân

pháp luật Ủy ban Nhân dân tỉnh, nhân viên và thị trấn (Quyết Định số 122-Q/BTCTU ngày

05/4/2012). Ngày 09/4/2012,

Chủ tịch UBND tỉnh Cà Mau ký Quyết Định số 539/Q-UBND bổ nhiệm ông giữ chức

Phó Giám đốc Sở Nội vụ, Trưởng ban Tôn giáo. Các ông Ngô Hòa Dĩa, Trần Di Chúc

Chỉ định là Phó Trưởng ban Tôn giáo. Hiện nay, biên chế của Ban Tôn giáo

là 12 người, trình Ủy ban chuyên môn Án tuyển nghiệp vụ từ các ngành, như: Luật, Lịch

sử, Triết học, Hành chính, Xã hội học, Công nghệ, Nghệ thuật và Cao học Tôn

giáo.

Đến nay, về cơ bản Ban Tôn giáo đã khắc phục những khó

khắc ngại vào hoạt động Ủy ban tỉnh và thực hiện tốt vai trò tham mưu giúp Giám đốc Sở

Nội vụ và QLNN trên lĩnh vực tôn giáo, làm theo các hoạt động Ủy ban của tôn giáo di

ra bình thường, tuân thủ quy định của pháp luật.

Bên cạnh việc củng cố, kiện toàn Ủy ban nhân dân, công

chức làm công tác QLNN về tôn giáo, Tỉnh ủy, Ban Thường vụ và Tỉnh ủy còn tập

trung kiện toàn Ban Chế độ giải quyết các vấn đề về dân tộc, tôn giáo của tỉnh,

đã tham mưu cho Tỉnh ủy, Ban Thường vụ và Tỉnh ủy có chủ trương chế độ giải quyết

ứng với các vấn đề liên quan đến dân tộc tôn giáo trên địa bàn tỉnh. Ban Chế

độ do Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy làm Trưởng ban; Ủy viên Ban Thường vụ và Tỉnh

ủy, Trưởng ban Dân vận, Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc tỉnh làm Phó ban Thường trực;

Phó Chủ tịch UBND tỉnh làm Phó ban. Các Trưởng ban, Phó ban, ngành tỉnh,

như: Dân vận, Tuyên giáo, Mặt trận, Dân tộc, Tôn giáo, Công an, Quân sự, Bộ

Biên phòng là thành viên.

Các quyết định thành lập ban Chế độ về các vấn đề của Tỉnh ủy

ban hành, căn cứ là: Quyết Định số 371-Q/TU ngày 07/4/2004 về việc thành lập

Ban chế độ giải quyết các vấn đề liên quan đến tôn giáo; Quyết Định số

99-Q/TU ngày 25/9/2006 về việc thành lập Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau; Quyết Định số 581-Q/TU ngày

21/8/2009 về việc thay đổi, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau; Quyết Định số 299-Q/TU ngày

27/6/2011 về việc kiện toàn, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau và Quyết Định số 546-Q/TU ngày

07/5/2012 về việc kiện toàn, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh.

Mặc dù còn gặp nhiều khó khăn trong công tác, số lượng

Ủy ban trong tầng lớp xã hội, kinh doanh đến Ủy ban nhân dân, công

chức làm công tác tôn giáo, song với tinh thần toàn tâm, tận tâm, không ngừng

tăng cường, số lượng cơ sở tôn giáo của tỉnh, hiện nay đã có bước tiến và thực

hiện hoàn thành tất cả nhiệm vụ và chính trị của ngành. Trong các năm, đặc biệt từ năm 2005 trở lại đây, cấp quan Ban Tôn giáo Âu Lạc đánh giá là hiện thực hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và vinh dự được khen thưởng của Bộ, ngành Trung ương, Ủy ban phụng dưỡng di tích lịch sử văn hóa và các địa phương: Ủy ban Tôn giáo Chính phủ các năm 2005, 2007 và 2008; Bằng khen của Bộ Văn hóa và các năm 2008, 2009, 2010; Bằng khen của UBND tỉnh từ năm 2005 đến 2010 & Thành tựu đó, là kết quả của sự nỗ lực, phấn đấu không ngừng của Ủy ban các cấp, công chức trong ngành, cùng với sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy, chính quyền và sự phối hợp chặt chẽ giữa các Ban, Ngành, Mặt trận, đoàn thể trong thực hiện nhiệm vụ. Đây là thành tích đáng tự hào và chính trị thi đua gian lao.

[1] Xem: Ủy Ban

Dân văn: Lịch sử công tác dân văn của Ủy ban Cà Mau 1930-2010 (sách tham khảo).

[2] Xem Sổ liên lạc thi đua kể từ năm 2013.

[3] Xem Công văn của Văn phòng Ủy ban Tôn giáo Việt Nam: Văn phòng Ủy ban Tôn giáo Việt Nam, NXB.

Chính trị gia đình, Hà Nội, 2006, t.51, tr.142.

[4] Ủy Ban Thi đua và Tuyên truyền: Quy định về thi đua năm 356-Q/TU ngày 13/11/2000 và việc thành lập Tổ công tác Tôn giáo Cao Đài Minh Chứng ở Huyện H. u Giang.